

ODÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü

Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi

Issn: 1309-9302 <http://sobiad.odu.edu.tr>

Cilt: 3 Sayı: 5 Haziran 2012

ANADOLU MESLEK LİSELERİ GRAFİK BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN EĞİTİM ÖĞRETİM DURUMLARI VE EĞİTİM ÖĞRETİMDEN BEKLENTİLERİ

*“EDUCATION STATUES OF STUDENTS OF THE DEPARTMENT OF
GRAPHICS AT ANATOLIA P. HIGH SCHOOL AND THEIR EXPECTATIONS”*

Merve YILDIRIM*

Özet

Bu çalışma, Anadolu Meslek Liseleri grafik bölümü öğrencilerinin eğitim öğretim durumları ve okul beklentilerini belirlemeye çalışmaktadır. Araştırma, 2001 ve 2011 yıllarında mezun veren İstanbul Şükran Ülgezen Anadolu Meslek Lisesi, lise1 ve lise2 öğrencilerini kapsamaktadır.

Anadolu Meslek Liseleri, grafik bölümü programı bireylere öncelikli temel bilimleri içeren bilgi ve becerileri kazandırmanın yanı sıra, çağımızın gereği olan güçlü insan ilişkileri, iletişim kurabilme, değişimlere ve teknolojiye uyum sağlayabilme sistemleri anlayıp kullanabilme yeterlilikleri amaçlanarak kurulmuştur. Araştırma, öğrenciler tarafından Anadolu Meslek Liselerinin grafik bölümlerinde verilen eğitimin değerlendirilmesini içermekte. Araştırmada okulların eğitim şekli belirlenmeye çalışılmış, öğrencilerin beklentileri ve önerileri ortaya çıkarılmıştır. Öğrencilerin beklenti ve önerilerinin okulların başarılarında olumlu rol oynayacağı tespit edilmiştir.

Okullardaki dört yıllık eğitimleri sürecinde kendine güvenen, sanat disiplini kazanan öğrencilerin, daha üretken oldukları görülmüş ve Öğrenciler aldıkları eğitimden olumlu bir şekilde etkilenecek, bakış açılarının sanat eğitimi ile daha sağlıklı olduğu belirlenmiştir.

Sonuçta Anadolu Meslek Lisesi, grafik bölümü öğrencilerinin aldıkları eğitim ile bağlantılı mesleklere yöneldikleri görülmüştür. Araştırmada ortaya çıkan bulgulara göre yorumlar yapılmış ve Anadolu Meslek Lisesi, grafik bölümünün başarı oranlarının artmasında önemli görülen noktalar tespit edilerek çözüm yolları önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, Tasarım.

* Öğr. Gör., Erciyes Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi, Görsel İletişim ve Grafik Tasarım Böl.

Abstract

This work tries to figure out students degree of education and expectations from school. Who study at the department of graphics at Anatolia professional high schools. The research includes high school students and graduated students who were graduated in İstanbul. Research In 2001 and 2011 year in İstanbul, Şükran Ülgezen Anatolia Professional high school, covers the graduated students of first year and second year of the high school.

Anatolia Professional High School are set up to get people to gain knowledge and abilities that include main Science. Beside this, it is set up for communication, relation ships that are needed for our era, adaptation to technology and variation.

This research includes the department of A.P.H.S. graphics's assessment by students. In this research the education style of schools is tried to be formed students, "that the students" expectations and commands that are come out. It is thought that the students expectations and commands will play a positive effect on their success.

Students stated that they are self-confident, productive who gain the art discipline during the four-year education in their schools. The students, who stud in this department, emphasized that they are in flunced by the education they are given and that they have a developed personality, the soul of creativeness and also their point of view have become more different by the help of art education.

Consequently, students of the department of graphics at Anatolia P. High School are observed that they inclined the ocupations related to their professions. The command are made according to the datas by stabilizing the important points which will increase the success of An. P. High School solutions are offered.

Keywords: Design, Education.

1.Giriş

Yüzyıllar boyunca fizik ötesi bir olgu olarak görülen sanat, aslında organik bir olaydır. Soluk alma gibi ritmi, konuşma gibi anlatımsal öğeleri vardır, algılama düşünme imgeleme (hayalleme) ve bedensel eylemin de katıldığı etkin bir süreçtir. Sanat hem öğrenme sürecinin hem de gelişim sürecinin etkin bir yardımcısıdır (San, 1977:1).

Sanat eğitiminin kuram olmaktan çıkıp, topluca konuşulması, uygulamaya geçiş yönünde adımların atılması, Almanya'da 1890'larda başlamaktadır. 1901'de Dresden'de, 1903'te Weimar'da ve 1905'te Hamburg'da yapılan sanat eğitimi kongreleri bu akımın gelişmesinde önemli rol oynamışlardır. Başlangıçta, sanatı ve sanat eserini, eğitimin baş aracı olarak kabul eden abartılmış birtakım görüşlerden sonra: 1928'lerde, sanat eğitiminin, bir başka deyişle tinsel eğitimin, akılcı ve nesnel eğitimin yanında yer alarak öğretime girmesi ve okullarda buna ilişkin dersler okutulması biçiminde anlaşılmaya başlanmıştır. Çocuğun sanata ilişkin yaratıcılığı üzerinde önemle durulması, resim olsun, müzik olsun, bedensel hareketler ve edebiyat dersleri olsun çocuğun tüm uğraşlarında, sanatsal yöne değer vermesi hatta bunların ağırlık taşımalarının gerekliliği kabul edilmiştir (San,

1977:1-2). Önemli olan kalıplaşmadan uzak araştıran, dahasını isteyen, bulduklarını anlayan ve kavrayan, sorunları çözebilen toplum bireylerini yetiştirebilmektir. Dahası düşünülecek olursa "Sanat eğitimi keşfetmeye yönelik yaratıcı zekanın eğitimidir" (Gençaydın, 1993:4).

Eğitim kavramına çözümsel bir yaklaşımla baktığımız zaman eğitimin, insanın bütünlük kazanma süreci olduğunu görüyoruz. İnsanı bedensel, fiziksel, ruhsal, dinsel, sanatsal, çevresel vb. nitelikleriyle bir gelişim sürecindedir. Bu süreç eğitim ortamında gerçekleşir. Aile, okul, işyeri, köy, kent, maddi ve manevi tüm kurum ve ortamlar eğitimin unsurlarıdır. Bu nedenle tüm bu unsurların gerektiği gibi oluşturulması varoluş amacına uygun hale getirilmesi zorunludur (Bilhan, 1990:31).

Çağdaş düşünce sistemi dikey düşünceyi geliştirdiği kadar yaratıcılık eğitimi oluşturarak yatay düşünceye de önem vermek zorundadır. Yaratıcılık eğitiminin okullarımıza yeterince yer aldığını söyleyemeyiz. Okullarımızda genellikle ezbere dayalı düşündürmekten uzak, öğretmenler tarafından bilgi aktarımı yapılan bir sistemin varlığı yer almaktadır. Oysa çağdaş eğitim bilgiyi değil, öğrenciyi odak noktası yapar. Amaç öğrenciye bilgi yüklemek değil, onu deneyerek arayarak bulmaya değerlendirmeye, yeni sentez ve yorumlar getirebilmeye yönlendirmek olmalıdır. Sanat, algılama, düşünme ve uygulama arasında (zihin ve pratik arasında) bütünleşmeyi kurmaktadır. Böylece sanat yalnızca sanatsal ürün için değil temel bir eğitim içinde önemlidir (Erzen, 1990:64).

Milli Eğitim Temel Kanunu ile İlköğretim ve Eğitim Kanunu 33. maddesinde de şöyle açıklanmaktadır.

"Güzel sanatlar alanlarında özel istidat ve kabiliyetleri beliren çocukları küçük yaşlardan itibaren yetiştirmek üzere temel eğitim ve ortaöğretim seviyesinde ayrı okullar açılabilir veya ayrı yetiştirme tedbirleri alınabilir. Özellikleri dolayısıyla bunların kuruluş, işleyiş ve yetiştirme ile ilgili esasları ayrı bir yönetmelikle düzenlenir."

Bu doğrultuda düşünülecek olursa, bir uzmana göre "Sanat eğitiminin asıl amacı kişiliğin uyumlu gelişmesinin ve dolayısıyla, uyum içinde bir toplumun sağlanmasıdır (San, 1983: 134).

Bu durum Anadolu Meslek Liseleri için düşünülecek olursa, anlamın daha da arttığı söylenebilir. Amaç, araştırmacı, üretici, yapıcı ve yaratıcı insan yetiştirmektir. Çünkü çağımızda görülen teknolojik gelişmelerin buna zorunlu kıldığı bilinir. Toplumlarda yatan yaratıcı güçlerin uyandırılması bir insanlık ideali olarak karşımıza çıkmaya başlıyor .

Sanat Eğitiminin en önemli amaçlarından biri görmeyi işitmeyi dokunmayı, tat almayı öğretmektir. Çevresini hakkıyla algılayıp onu biçimlendirmeye yöneltmek için ilk şarttır. Yalnızca bakmak değil "görmek"

yalnızca duymak değil "işitmek" yalnızca ellerle yoklamak değil "dokunulanı duymak" yaratıcılık eğitiminin ön planda tutulduğu, ıraksak düşünmenin geliştirildiği, her öğrencinin kendi doğal gelişimi ve eğilimleri paralelinde eğitime çalışıldığı en güvenilir. Ortam olarak görülmektedir. Eğitimin her kademesinde çalışmalar bu doğal eğilimin paralelinde olmalıdır. Bu konuda Atatürk döneminin M.E.B Hamdullah Suphi: "Bir insanı ya doğru eğit, eğitemeyeceksen de onun sağduyusunu bozma" demiştir (Gökaydm, 1990:1).

Toplumsal, kültürel değişimlerin hızla yaşandığı günümüzde daha çok araştırmacı, yeni, özgün, buluş ve düşünce üretenlere ihtiyaç vardır. Güzel sanatlar, meslek liseleri, bir yandan nitelikleri yönünden çalışma ve uygulama süreçlerinin buluşa, yaratıcılığa, özgür çalışmalara, özgür düşünme biçimlerine açık olması gerekir. Bir yandan da zaman, yer, çalışılan konu, araç-gereç durumları sınırlılıkları gibi belli sınırlar ve belli bir disiplin gerektiğinden, eğitim sistemi içerisinde önemli bir yer almalıdır. Yaratıcı yetinin geliştirilmesi için en uygun alan ve en uygun etkinlik, güzel sanatlar alanında, görsel eğitim ortamıdır. Bu alana ilişkin eğitim ve süreçlerindendir. Sanat eğitimi, yalnızca sanatsal uğraşlarda özel yeteneği olanlara yönelik olmayıp, okul öncesinden başlayıp tüm yaşam boyunca çeşitli kategori ve aşamalarda sürdürülecek, her yaş ve düzeydeki sağlıklı ya da özürlü, tüm çocuk ve yetişkinler için düzenlenen çok boyutlu yaratıcı eğitim sürecidir. (San 1987:7).

Anadolu Meslek Liselerinde, grafik tasarım ve teknolojisi programı ile bireylere öncelikli temel bilimleri içeren bilgi ve becerileri kazandırmanın yanısıra, çağımızın gereği olan güçlü insan ilişkileri, iletişim kurabilme, değişimlere ve teknolojiye uyum sağlayabilme, sistemleri anlayıp kullanabilme yeterlikleri kazandırmak hedeflenmiştir. Programın genel amacı; bireylerin temel yeterlikler üzerine temel mesleki bilgi ve becerilerle donatılmasını sağlamaktır.

Kazandırılan mesleki bilgi ve becerilerle üretim yapabilen, pazarlayabilen sektörün beklentileri doğrultusunda, kaliteli hizmet sunabilen, kendi iş yerini kurma düşüncelerini faaliyete geçirebilen ve işin her aşamasında kaliteden sorumlu olmanın gereğini bilen bireyler yetiştirmektir. Bu nedenle eğitim-öğretim durumlarının deneysel bir yaklaşımla irdelenmesi gereğine inanılır.

2. Problem

Anadolu Meslek Lisesi Öğrencilerinin Grafik Tasarım Ve Teknolojisi, Eğitimlerinden Okul Beklentileri, Eğilimleri Ve Yönelindikleri Meslekler Arasındaki İlişki Nedir?

3. Araştırmanın Yöntemi

Bu çalışmada Anadolu meslek liselerinin kuruluş amaçlarını grafik tasarım ve teknoloji bölümlerinin öğrencilere göre ne şekilde eğitim gördüklerini karşılaştıkları güçlüklerini 4 yıllık eğitim sürecinde kazandıkları değerleri ve

verilen sanat eğitimi seçtikleri meslek ile bağlantısını tespit ederek eğitimde geliştirici yöntemler saptamak ve önerilerde bulunmaktır.

Bu çalışma ile sorunları belirlemek verilmesi ve yapılması gereken uygulamaları ortaya koymak yeni uygulamalar için öneriler düşündürmektir. Gelecekte eğitim sorunlarını çözüm bulmakta yeni bulgulara ve yönlendirmelerle anlamlı bir ilişki kurmaktır. Bu araştırmada yer alan anket soruları ile 3 ana başlık altında veri toplanarak değerlendirme yapılmış ve ilgili çalışma başlıkları aşağıda belirtilmiştir.

1. Öğrencilerin Anadolu meslek liseleri grafik bölümüne devam etmeden önce sanata olan ilgileri.
 - a. Öğrencilerin Anadolu meslek liselerinin grafik bölümünü seçmelerindeki etkenler.
 - b. Öğrencilerin Ailelerinin sanata karşı bilinçli bir yaklaşım içinde bulunup bulunmadıkları.
 - c. Öğrencilerin Anadolu meslek liselerinin grafik bölümünü seçmeden önce sanat faaliyetlerini ne kadar takip edip etmedikleri.
 - d. Öğrencilerin Anadolu meslek liseleri grafik bölümünü seçmelerinde sanata olan sevgilerinin rolü nedir?
 - e. Sanat eğitiminin çevreye nasıl yansıdığı
2. Öğrencilerin eğitim ve öğretimden beklentileri
 - a. Öğrencilerin Anadolu meslek liselerinin grafik bölümü tercih etme nedenleri.
 - b. Öğrencilere atölye çalışmalarının kazandırdığı değerler
 - c. Grafik tasarım uygulama derslerinde öğrenciye değişik gelen uygulamalar.
 - d. Öğrencilerin Anadolu meslek liselerinin grafik bölümünde gördükleri sanat eğitiminin diğer okullardan farkı.
3. Öğrencilerin Anadolu meslek liselerinin grafik bölümünde aldıkları eğitimin yeterliliği ve bu konuda beklentileri.
 - a. Anadolu meslek liselerinde grafik bölümünde aldıkları eğitimin beklentilerine uygunluğu
 - b. Anadolu meslek liselerinde grafik bölümlerinin atölye çalışmalarında öğrencide gelişen davranışlar.
 - c. Öğrencilerin okullarından bekledikleri farklı eğitim tarzı.
 - d. Öğrencilere grafik tasarım uygulama derslerinin neler kazandırdıkları
 - e. Öğrencilerin grafik tasarım uygulama dersinden hangi oranda faydalandıkları
 - f. Öğrencilerin sanat derslerini yeterli olanaklarla işleyip işlemedikleri.
 - g. Öğrencilerin eğitimleri sürecinde başka bir okul tercih edip etmedikleri.
 - h. Öğrencilerin Anadolu meslek liselerinde ne derece memnun oldukları.
 - i. Öğrencilerin aile gelir düzeyleri

4. Araştırma Bulguları ve Değerlendirmeleri

4.1- Türkiye'de Grafik Sanatlarının Gelişimi

4.1. a) 1923 Öncesi Türk Grafik Sanatı Ve Gelişimi

16.yy başlarında Avrupa rönesansının gecikmiş sızıntılarının kapalı bir kültür ortamında yavaş yavaş uyandırdığı tedirginlikte, dinsel içerikli düşünce ve eylem kalıplarına dünyasal içeriklerin işlemeye başlaması ile, yaşam biçimlerinde görülen yenilikçi kıpırdanmalarla 'Türk Grafik Sanatı Tarihi'ni başlatmamız mümkündür. Bu başlangıç tarihini Lale Devri'yle, ilk basım evinin kuruluşu ile simgeleyebiliriz (Maden, 1985:59).

Bu dönemde, III. Ahmet (1673-1736) ve Sadrazam Nevşehirli İbrahim Paşa (öl. 1730) döneminde, kısa bir süre Fransa elçiliğinde bulunan Yirmi sekiz Mehmet Çelebi (öl. 1732)nin oğlu Said Çelebi (öl.1761) ve sarayın müteferrika ağalarından İbrahim Efendinin (1674) işbirliği ile gerçekleşen basımevini bu günkü grafik sanatımızın ilk ocağı ve İbrahim Efendi'yi de ilk kurucusu olarak kabul etmekteyiz. Tarihimizde basıp çoğaltma yolu ile elde edilen ilk resimli kitap, bunu basabilmek için gereken ilk döküm yazısı, ilk resim kalıbı İbrahim Efendi'nin elinden çıkmıştır. O çağdan günümüze kadar basımcılık tarihimizin gelişim çizgisi üzerinde iyi kötü süregelen bir usta-çıkarak geleneği İbrahim Efendinin ve basım evinin iradesinde olmuştur. Ülkemizin ilk kağıt fabrikası İstanbul'un Kağıthane köyünde kurulmuştur. Ve 1453'ten III. Selim zamanına kadar aralıklı olarak işletilmektedir. Ayrıca kuruluş tarihi bilinmeyen Bursa kağıthane 1520'ye kadar çalışmıştır. Bu Kağıthaneler İbrahim Efendi'nin basımevine kağıt sağlamak amacı ile kurulmuştur (Maden, 1985: 61)

Müteferrika kurmayı düşündüğü basımevinin hazırlıklarına çok önceden, daha 1719'da başlamıştır. Şimşirden, bakırdan kalıplar yaparak bir Marmara haritası basmıştır (1132). Ardından bir Karadeniz, bir İran haritasını hazırlanmıştır. Böylece 1725 tarihinde İbrahim Müteferrika tefsir, hadis, fıkıh ve kelam basmaması koşulu ile bir ferman çıkartabilmiştir. İki yıllık bir çalışmadan sonra Vakulu sözlüğünü 31 Aralık 1729'da satışa çıkartmış ve sonra 1742'ye kadar bastığı 17 kitapta biçimini kendi eliyle çizdiği, kendi eliyle döktüğü sanılan 16-13 punto arası bir yazı kullanmıştır.

1732'de 1000 adet olarak bastığı Katip Çelebi'nin Tehfetül Kibar Fi Esfaril Bihar (deniz seferleri konusunda büyüklere armağanı) ile 500 adet bastığı yine Katip Çelebi'nin Cihannüma (dünyayı Gösteren Ayna)sındaki çizimlerin bir bölümü haritaların bir bölümünü de kendisi çizmiştir. Ayrıca Cihannüma'daki kırk harita ve çizimlerin kimisinin altında Ahmedül Kırmı, Mıgırdıç Galatavi ve Tophaneli İbrahim adlarını görmekteyiz. Bunların Türk grafik tarihinin ilk sanatçıları dememiz mümkündür. Müteferrika bu ikinci kitaptan iki ayrı baskı

yapmış, birinin haritalarını siyah, birininkini de çok renkli basıp iki ayrı fiyattan satışa çıkarmıştır. Bunlar bugünün okurunu bile şaşırtacak özenle basılmıştır. Mütferrika'nın ürünleri arasında konumuzu en çok ilgilendireni ise yazarın kimliğini aydınlığa kavuşmamış olan, ama 1583'te yazılıp III. Murat'a sunulduğu bilinen Tarih-i Hind-i Garbi (Batı Hint yada Amerika tarihi)dir. Bu resimli bir kitaptır. Türk basımcılık yada grafik tarihinin ilk resimli kitabı kabul ettiğimiz kitap, o çağda daha yeni bulunmuş olan anakaranın hayvanları, bitkileri ve anakaranın efsaneleri gravür olarak çizilmiştir. Bu resimler 16. yüzyıl Avrupa oyma resminin biçimini yansıtmaktadır. Mütferrika basımevinde şimşir kalıplara oyularak basılan bu resimler ya aynı yada benzeri bir kitaptan alınmış olmalıdır. Bu kitabın bir özelliği de dünyayı evrenin merkezi olarak gösteren bir gök haritasıdır. Bir köşesinde bulunan İbrahim-ül coğrafi imzası, titizlikle çizilmiş olan bu haritayı İbrahim Mütferrika'nın yaptığını belirlemektedir. (Maden 1985: 55)

İçinde bu haritayla birlikte on üç resim bulunan Tarih-i hind-i Garbi 1730'da basılmıştır. Bu kitabı Türk grafiğinin ilk ürünü sayarak, ikiyüzelli yıllık bir tarihi kazanmış oluyoruz.

Yetmiş yıl gibi bir sürede elde edilen kitap sayısı 23 ve toplam cilt sayısı 34'tür. İkinci dönemde basılan Fenni harf ve Fenni Muhasara, Tarih-i Hind-i Garbi'den ve cihannüma'dan sonra basılan resimli kitaplar olması bakımından önem taşımaktadır (Maden, 1985: 55-56). erken dönemde grafik sanatına özgü bir iş bölümü yoktur. Bu alanda 1798'e kadar süren dönemden sonra ülkemizde resim sanatçıları ve hattatlar çalışmışlardır.

1830'lu yıllarda İstanbul'da Jacques ve Henri Caillol' un kurduğu litografi atölyesi, taş baskı resimlerin yaygınlaşmasına büyük bir hız kazandırmıştır. Türkiye'de gündelik gazetelerin yayınlanmaya başlamasıyla (Türkiye'de ilk gazete 1831 'de yayınlanmaya başlayan Takvim-i Vekayi'dir). Bu işte resim ve çizim işlerini üstlenenlerde faaliyetlerine başlamışlardır. Gazetelerin yanısıra 1850'den sonra başlayan dergicilik, grafik alanında çalışanlara yeni bir iş alanı sağlamıştır. Gazeteci Ebüzziya Tevfık'ın (1849-1913), grafik sanatlara özel bir önem verdiği, XIX. yüzyıl Türk basın yaşamında Ahmet Mithat ve Ahmet İhsan Beyler'de grafik sanatların gelişmesini destekleyen çabalar göstermişlerdir. Grafik çalışmalar için özel bir uğraş alanı olan posta pullarının kullanımı da, 1850'den sonra başlamıştır (Tansuğ,1991 :331).

Gazetelerdeki reklam resimlerinin duvar afişleriyle izlendiği dönemde XIX. yüzyıl sonlarıyla XX. yüzyıl başlarıdır. Bu tarihlerde Türkiye de ressamların tablo satarak geçinemedikleri bir ülke olduğundan, illüstrasyon alanında yeteneklerine güvenenler, basınla işbirliğine girişmişlerdir. Basının giderek daha etkin işlevler kazandığı XX.yüzyıl Afiş çalışmaları, tiyatronun kitleye doğru yaygınlaşması, sinemanın doğuşu ve gelişmesi firmalar arasında ticari ve sanayi rekabetin artması gibi olgulara bağlı bulunmaktaydı. Toplumsal yaşam biçimlerinin değişmesi ekonomik ve kültürel ilişkilerin yeni boyutlar kazanması, grafik sanatlar da hızlı gelişmeler ortaya çıkarmıştır. Diyojen gibi mizah

dergilerindeki (1870) karikatür çizgisinden, kitap kapağı ressamlığı ve reklam afişlerine kadar yayınlanan geniş bir alanda görülen, bir geçiş aşaması II. Meşrutiyetten sonra başlamıştır. 1908 Meşrutiyeti ile gelen basın özgürlüğü, hakiki anlamı ile ilancılığın başlamasını sağlamıştır. 1909'da "İlancılık Kollektif Şirketi" kurulmuştur. Fakat sık sık batıp çıkan gazeteler, birkaç yıl sonra çıkan Balkan ve I.Dünya savaşlarının ekonomik hayatı alt üst etmesiyle durum eskiye dönmüştür (Tansuğ, 1991:332).

4.1.b) Cumhuriyet Dönemi Türk Grafik Sanatı ve Gelişimi

Sanayileşme gereksinimine köklü çarelerin aranması Cumhuriyet dönemi içinde başlamış ve her alanda önemli gelişmeler olmuştur. Türkiye'de sanayileşme sürecinin hızlanmasından sonra artan ve çeşitlenen üretim grafik çalışmalarının hızlanmasını zorunlu kılmıştır. Böylece fabrikalardaki toplu üretim mekanizmasıyla sanatçıların ilişkileri artmıştır. Bu çağdaş üretim ilişkilerinin zorunlu sonuçlarından biri de üretilen mamulle halk kitlesi arasındaki bağlantıyı kuran araçlara duyulan gereksinimdir. Grafik sanatlar bu iletişim gereksinimleri içinde yer almıştır ve iletişim tekniklerinin işitsel-görsel alandaki büyük gelişmelerin karşısında büyük çapta etkinlikler göstermiştir.

Sanat eğitimi konusunda özellikle grafik dalının Türkiye'deki önemini arttıran bir gelenek, geçmişte büyük kaligrafi (hat) ustalarının yetiştirmiş olmasıdır. Cumhuriyetle birlikte Türkiye'de yüzyıllarca kullanılan en önemli görsel bildirişim aracı olan yazıyı tümüyle değiştirerek kullanmaya başlamıştır. Eski yazıdan latin alfabesi geçiş de Türkiye'nin grafik alanındaki ürünlerini oldukça etkilemiştir (Maden, 1989:6-16).

Kısacası çağdaş anlamda grafik sanatı Türkiye'de Cumhuriyet'in kurulması (1923) ve Latin alfabesinin kullanılması ile başlamıştır. Cumhuriyet'in ilk on yılı sonunda, Sanayi-i Nefise Mektebi, Güzel Sanatlar Akademisi'ne dönüştüğü zaman bir afiş bölümünün açılmasına karar vermiş bu bölümün başına resim eğitimi tamamlayıp Parisden dönen Mithat Özar öğretmen olarak tayin edilmiştir. Ancak daha önce 1927 yılında Namık İsmail tarafından kurulan Yüksek Dekoratif Sanatlar Bölümü o zamanlar Tezyini Sanatlar Şubesi adını taşıyordu ve dahili tezyinat ihtisas dallarını kapsamaktaydı. Bir senesi hazırlık , üç senesi ihtisas öğrenimi olmak üzere dört yıl öğretim süresi olan bölüm, ortaokul mezunları ile enstitü mezunlarını kabiliyet sınavında başarı göstermeleri şartı ile kabul etmekteydi.

1956'lardaki Afiş Atölyesi bu zamandan sonra Grafik Bölümü olmuştur. 1956 yılına kadar ülkemizde grafik sanatlar ya da tanıtım grafiği sözcükleri bile bilinmemekteydi, hatta akademi eğitim veren kısmın adı bile "Afiş Atölyesi" idi ve burada sadece afiş üzerine eğitim yapılmaktaydı. İşte bu yüzden akademinin adının değiştirilmesi Türk grafik sanatların gelişme evreleri içinde önemli bir yer tutmaktadır. Bu dönemler, grafik tasarımcısının önemli kişiliğinin anlaşıldığı tarihler olmuştur. Artık 'Grafikçi nedir. Ne yapar, Kimle birlikte' gibi sorular

cevaplanmıştır. Yayın olanaklarının artması Türk grafik sanatının gelişmesini büyük ölçüde desteklemiştir. Bu dönem, ünlü fotoğraf sanatçılarının da kişiliklerini ortaya koyduğu bir dönemdir. Böylece grafik sanatçısı fotoğrafı olanaklarını da elde ederek kullanımına daha geniş yer verebilmiştir. 1957 yılında, İstanbul'da Devlet Tatbiki Güzel Sanatlar Yüksek Okulu'nun kurulmasıyla beraber sanatsal kaygıların yanında piyasaya yönelik çalışmalar kendini göstermeye başlamıştır.

Türk grafik sanatları asıl gelişimini 1980'ler den sonra sağlamıştır. Bu dönem sanatçıları grafik sanatların hemen hemen her dalında ürünler vererek dünya standartlarına uygun eserler vermeye başlamışlardır. 1978'de Grafikler Meslek Kuruluşu Derneği on yıl aradan sonra yeniden oluşturulmuştur. Bu kuruluşun genel amaç tüzüğünde de belirtildiği gibi şöyledir: "Hakların birlikte savunulması gereği meslek mensuplarının güçlerini birleştirerek çağdaş koşullarda çalışmalarını, grafik mesleğini belirttilmesini, sınırlanmasını sağlamak, bu konuda gerekli yasa düzenlemesi ile ilgili girişimlerde bulunarak grafik sanatların ülkemizde gelişmesine, özgünleşmesine, kitlelere tanıtılmasına çalışmaktır."

GMK kuruluşundan bu yana düzenlediği ve geleneksel bir nitelik kazanan toplu grafik sergileri, yapımcıyla izleyici arasında, grafiğin toplumsal ve sanatsal işlevini algılanması açısından, sağlam bir köprü oluşturmuştur. Artık grafik sanattan ülkemizde yoğun bir biçimde yaşanan bir olgudur. Uygulama alanları git gide artan bir çok reklam ajansının, grafik ürününe gereksinim duyan ve sayılan çoğalan bir çok kuruluşun, daha zengin bir görgüye, teknik bilgiye ve donanımına kavuşan bir çok sanatçının karşılıklı etkileşimi altında grafik sanatı hızlı bir devingenlik içine girmiştir (Altıntaş, 1992:4).

4.1.c) Türkiye'nin Yeni Mesleki-Teknik Eğitim Sistemi

Ulusal kalkınma planı ve uzun dönemli kalkınma stratejisi, Türk ortaöğretim sisteminin mesleki-teknik eğitim ağırlıklı bir nitelik kazanmasını hedeflemektedir. Plan, mesleki-teknik eğitim sisteminin geliştirilmesinde niteliğin yükseltilmesini, örgün ve yaygın mesleki teknik eğitim arasında bütünlüğün sağlanmasını temel ilkeler olarak kabul etmiştir. 3308 sayılı "Çıraklık ve Meslek Eğitimi Kanunu" ile örgün ve yaygın mesleki-teknik eğitim, ülkenin ihtiyacı olan becerili ve teknik insan gücünü nitelik ve nicelik yönünden yetiştirmek amacıyla, bir sistem bütünlüğü içerisinde yeniden düzenlenmiştir.

4.1. d) Okul ve İşletmelerde Mesleki Eğitim:

Mesleki ve Teknik Eğitim sisteminin, ülkemiz şartlarına uygun olarak geliştirilmesi amacı ile çıkarılan 3308 Sayılı "Çıraklık ve Mesleki Eğitimi Kanunu" Mesleki ve Teknik Eğitime reform niteliğinde yenilikler getirmiştir.

Bu kanun ile öğrencilerimizin meslek eğitimlerini okul ve endüstrinin işbirliği içinde gerçekleştireceği bir sistem kurulmuştur.

1.sınıftaki öğrenimi basan ile tamamlayan öğrenciler, 2. sınıftan itibaren teorik eğitimlerini haftada iki gün okulda, uygulamalı derslerinin eğitimlerini ise haftada üç gün işletmede yapmaktadırlar.

Böylece, öğrenciler işbirliği, ekip halinde çalışma, bağımsız iş yapabilme gibi tavır ve mesleki alışkanlıkları kazanmaktadırlar.

İşletmelerde Meslek Eğitiminin Öğrencilere Sağladığı Avantajlar: İşletmelerde meslek eğitimi süresince, yaşlarına uygun asgari ücretin % 30'undan az olmamak üzere ücret alırlar. İşletmenin sağladığı sosyal imkanlardan faydalanırlar. Öğrenciler, hastalık, iş kazası ve meslek hastalıklarına karşı sigorta ettirilirler. Sigorta primleri Bakanlığımızca ödenir. Eğitimleri süresince muayene ve tedavi masrafları Sosyal Sigortalar Kurumu'na karşılanır. Okul atölyelerinde bulunmayan makine ve teçhizatı işletmelerde görüp kullanma imkanına sahip olurlar. Mesleki becerilerini işyerlerinde gerçek iş şartlarında geliştirirler. Öğrencilerin kendine olan öz güveni artar. Öğrenciler; endüstrinin ihtiyaç duyduğu yeni iş alanlarına uygun programlarla, daha çok pratik yaparak eğitilirler. İşletmelerde meslek eğitimi programları fen, matematik ve meslek dersleri ağırlıklı olduğundan; öğrencilerin alanlarında yüksek öğrenime devam etme şansları artar.

Çıraklık ve Meslek Eğitimi Kanunu ile, örgün ve yaygın mesleki-teknik eğitim, sistem bütünlüğü içerisinde yeniden düzenlenmiştir. Bu düzenleme, iş hayatının ihtiyacı olan becerili ve teknik insan gücünün yetiştirilmesinde, mesleki-teknik eğitimin bilim, teknoloji ve iş hayatındaki değişmelere göre geliştirilmesinde, eğitimin etkinliğinin ve verimliliğinin yükseltilmesinde yeni bir gelişme döneminin başlamasına imkan vermektedir.

Meslek Lisesi mezunları ÖSYM sınavlarına katılma hakkına sahiptirler. Teknik lise mezunları aynı zamanda lise fen kolu mezunu sayılırlar. Anadolu Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Kurumlarının mezunları yabancı dil ile eğitim görmenin avantajına sahiptirler.

Mezunlar, alanlarının devamı niteliğinde olan yüksek öğretim kurumlarını tercih etmeleri durumunda diğer lise mezunlarına göre daha avantajlı olurlar. Kamu kurum ve kuruluşlarında branşlarında görev alan mezunlar, genel lise mezunlarına göre bir üst derece ile göreve başlarlar. Mezunlar eğitimleri süresince iş hayatını yakından tanıyacaklarından kendi işyerlerini kurup çalıştırabilirler. Mezunlar, işyeri açabilmek için şart olan USTALIK unvanına, bir yıllık çalışma sonrasında ulaşırlar.

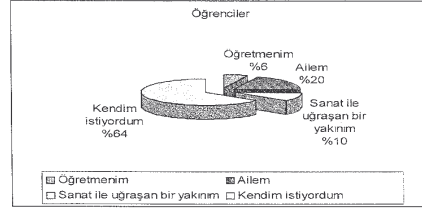
Bu araştırmada veriler literatür taraması, görüşmeler, anketler ve izleme çalışmalarıyla yorumlanmış ve sonuçlar ilişkilendirilmiştir.

Araştırmada yapılan anket sonucunda şu verilere ulaşılmıştır.

1. Öğrencilerin Anadolu meslek liseleri grafik bölümüne devam etmeden önce sanata olan ilgileri.

a. Öğrencilerin Anadolu meslek liselerinin grafik bölümünü seçmelerindeki etkenler.

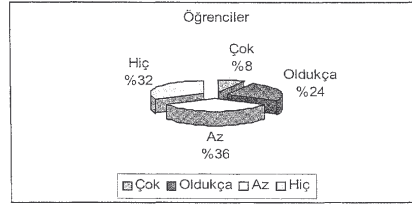
Grafik I. 2001 yılı veri anket verileri

2012 yılındaki durum analizine göre % 74 Kendim istiyordum sonucu çıkıyor. Diğer öğrenciler bu bölümleri çok bilinçli ve bilinçlendirilerek seçtikleri söylenemez. Ancak bölüme ilgileri oldukları göz önüne alınarak tercih nedenleri olduğu söylenebilir.

b. Öğrencilerin Ailelerinin sanata karşı bilinçli bir yaklaşım içinde bulunup bulunmadıkları.

2001 yılı anket verileri

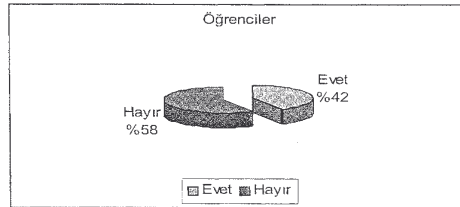

Grafik 2

2012 anket verilerine göre %46 az cevabıyla öğrencilerin ailelerinin sanata karşı ilgilerinin zayıf olduğu görülmüştür. Bu ilgiyi artırmak için okul aile işbirliği ile sanat etkinliklerinden haberdar edilmeli, ebeveyn-çocuk seminerlerinde sanat konulu seminerlere yer verilmeli, sanat eğitim öğretim programlarını oluşturma geliştirme sürecinde belirli nitelikte okulun alt bünyesinde elemanlardan oluşan sürekli çalışan ve faaliyetleri organize eden ve geliştiren bir birimle ilgiyi artırmak hedeflenebilir.

c. Öğrencilerin Anadolu meslek liselerinin grafik bölümünü seçmeden önce sanat faaliyetlerini ne kadar takip edip etmedikleri.

2001 yılı anket verileri

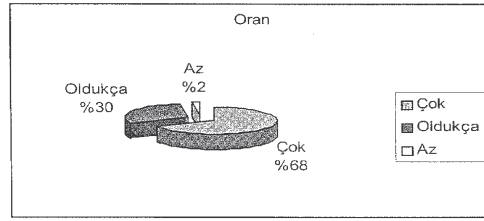

Grafik 3

2012 yılında araştırmaya katılan öğrencilerin %52 si Evet, %48'i Hayır cevabını vermiştir. Tabloya göre, %58 oranıyla öğrencilerin sanat faaliyetlerini yeterince takip edemedikleri ve bilinçli yönlendirilmedikleri görülür. %42 Evet cevabı verenler, tiyatroya, sinemaya gittiklerini, sergi salonlarını gezdiklerini, bu okula başladıktan sonra da bilinçli bir yaklaşımla takip ettikleri gözlenmiştir.

Öğrencilerin Anadolu meslek liseleri grafik bölümünü seçmelerinde sanata olan sevgilerinin rolü nedir?

2001 yılı anket verileri

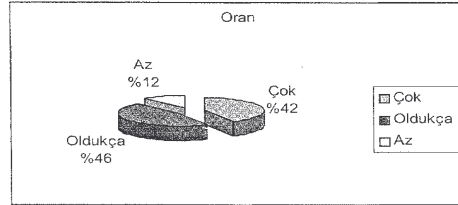

Grafik 4

2012 yılında araştırmaya katılan öğrencilerin % 70 çok seviyor, % 29 oldukça seviyor. % 1'si "az seviyor" yanıtını vermiştir. Öğrencilerin Sanatı sevdikleri görülmektedir. Öğrencilerin Anadolu Meslek Liselerinin grafik bölümlerini tercih etmelerinden dolayı bu ilginin bilinçli bir yönelme ile sonuçlandığı görülür.

d. Sanat eğitiminin çevreye nasıl yansıdığı

2001 yılı anket verileri

Grafik 5

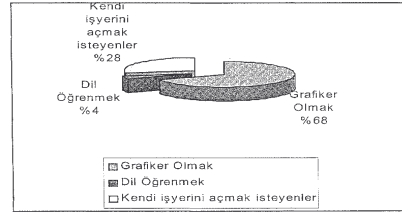
2012 yılında araştırmaya katılan öğrencilerin %40'ı çok, %45 i oldukça, %15'i az cevaplarını vermiştir.

Araştırmaya göre %85 oranıyla (oldukça+çok) sanat eğitimin çevreye yansımaları etkilidir cevabını veren öğrenciler estetik zevklerinin geliştiğini bakarken görmeyi, anlamayı hayatın her alanında mimaride, kullandığımız eşyalarda vb. var olması gereken bir unsur olduğu hem fikrini taşıyorlar.

2. Öğrencilerin eğitim ve öğretimden beklentileri

a. Öğrencilerin Anadolu meslek liselerinin grafik bölümü tercih etme nedenleri.

2001 yılı anket verileri

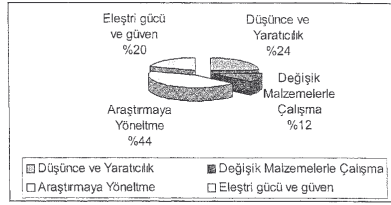

Grafik 6

2012 yılında araştırmaya katılan öğrencilerin %72 grafiker olmak için %3 dil öğrenmek için %25 kendi grafik ajansını açmak için Anadolu meslek Liselerinin grafik bölümünü tercih ettikleri görülmüştür. Öğrencilerin bu okulların bu bölümlerinin %97 grafiker olmak ve işyeri sahibi olmak isteyenlerin oranına göre bilinçli bir yaklaşım içinde seçtikleri görülmüştür.

b. Öğrencilere atölye çalışmalarının kazandırdığı değerler

2001 yılı anket verileri

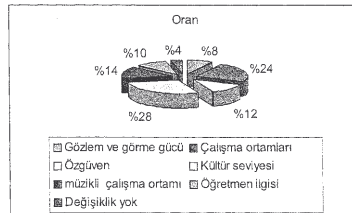

Grafik 7

2012 yılında araştırmaya katılan öğrencilerin atölye çalışmalarında %27 düşünce ve yaratıcılık, %15 değişik malzemelerle çalışma, %31 araştırmaya yönelme, %27 eleştiri gücü ve güven kazandıkları, %85 düşünce ve yaratıcılık eleştiri gücü ve güven araştırmaya yönelme oranına göre bilinçli bir yaklaşımda atölye çalışmalarının sürdüğü görülmüştür.

c. Grafik tasarım uygulama derslerinde öğrenciye değişik gelen uygulamalar.

2001 yılı anket verileri

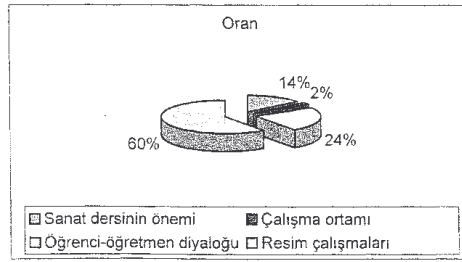

Grafik 8

2012 yılında araştırmaya katılan öğrencilerin %10'nun Gözlem ve görme gücü nün değiştiğini, %22' sanat ve çalışma ortamları, %12'sinin kendime olan özgüvenim arttığı, %30'unun kültür seviyesinin yükseldiği, sanatta ilerleyen zamana ayak uydurabilme imkanı bulduğu, %12'sinin atölyelerdeki müzikle rahat çalışma ortamı bulunduğu görülmüştür.

d. Öğrencilerin Anadolu meslek liselerinin grafik bölümünde gördükleri sanat eğitiminin diğer okullardan farkı.

2001 yılı anket verileri

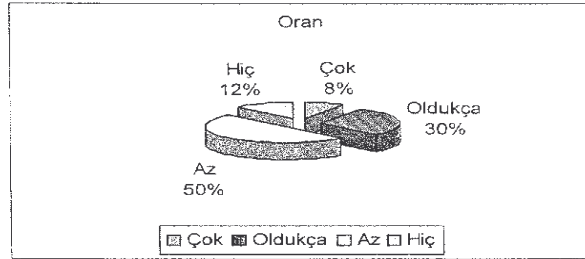
Grafik 9

2012 yılında araştırmaya katılan öğrencilerin %20'sine göre sanat derslerine gereken önem verilmektedir.

3. Öğrencilerin Anadolu meslek liselerinin grafik bölümünde aldıkları eğitimin yeterliliği ve bu konuda beklentileri.

a-Anadolu meslek liselerinde grafik bölümünde aldıkları eğitimin beklentilerine uygunluğu

2001 yılı anket verileri

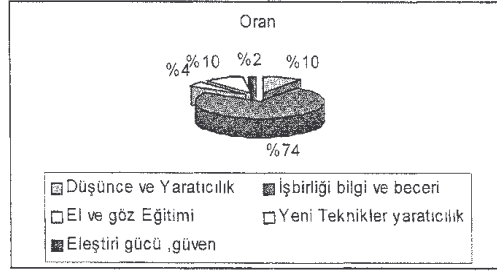

Grafik 10

2012 yılında araştırmaya katılan öğrencilerin %11'i Çok, %35'i Oldukça %45 'i Az, %9'u Hiç cevaplarını verdiği görülmüştür.

a. Anadolu meslek liselerinde grafik bölümlerinin atölye çalışmalarında öğrencide gelişen davranışlar.

2001 yılı anket verileri

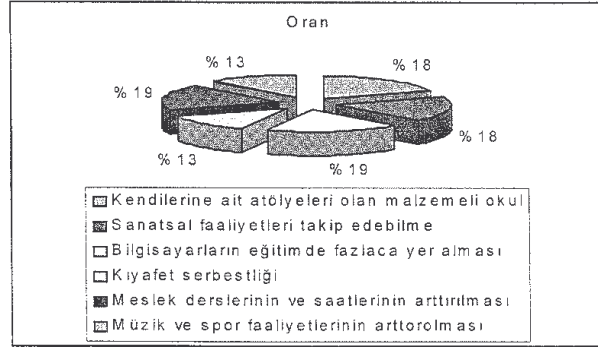

Grafik 11

2012 yılında araştırmaya katılan öğrencilere göre, verilen eğitim tarzının bekledikleri eğitim tarzına %40 çok %50, oldukça uygun olduğu %10 Az %0 Hiç uygun olmadığı görülmektedir. %90'lık çok ve oldukça uygun cevabı Anadolu Meslek Liselerinin grafik bölümlerinin kalıplaşmış eğitim anlayışının dışına çıktığını, öğrenciyi kendi içerisinde araştırmaya düşünmeye, denemeye, yorumlamaya götürdüğü anlaşılabılır, %10'luk az uygun olduğu cevabında ise grafik bölümlerinde bilgisayar derslerinin azlığı, yada yokluğu öğrencileri bu cevaba sevk ettiği gözlenmiştir.

b. Öğrencilerin okullarından bekledikleri farklı eğitim tarzı.

2001 yılı anket verileri

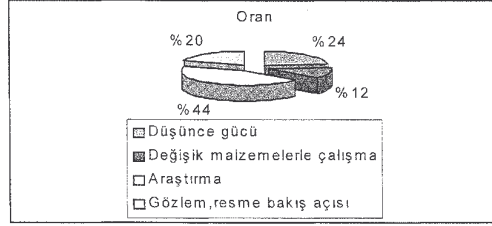
Grafik 12

2012 yılında araştırmaya katılan Öğrencilerin % 22,75 kendilerine ait atölyeleri olan malzemeli okul, %19 Sanatsal faaliyetleri takip edebilme, %21,75 Bilgisayarın eğitimde fazla yer alması %10,5 Kıyafet serbestliği, %18 , Meslek derslerinin ve saatlerinin arttırılması, %9, Müzik ve spor faaliyetlerinin arttırılması. öğrencilerin şu anda eğitim gördükleri ortamlarda daha fazla kendilerine ait atölye ve okul istedikleri anlaşılmaktadır. Ayrıca Bilgisayarın grafik

tasarımındaki yeri ve önemi çerçevesinde, okullarındaki bu konudaki eksikliğin öğretmen eğitiminin ve atölye şartlarının iyileştirilmesi gerektiği anlaşılmaktadır.

c. Öğrencilere grafik tasarım uygulama derslerinin neler kazandırdıkları

2001 yılı anket verileri

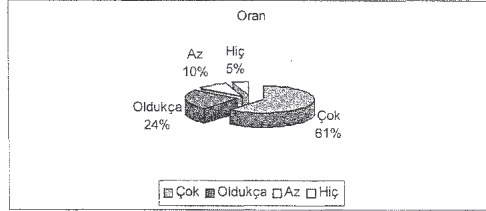

Grafik 13

2012 yılında araştırmaya katılan öğrencilere göre grafik tasarım uygulama derslerinin %85 oranıyla Düşünce gücü, Araştırmaya yönelme, Gözlem, tasarımlara ve resme bakış açısı, düzen disiplin yönümü geliştirdi cevapları bu uygulama derslerinin eğitimi olumlu yönde etkilediği söylenebilir.

d. Öğrencilerin grafik tasarım uygulama dersinden hangi oranda faydalandıkları

2001 yılı anket verileri

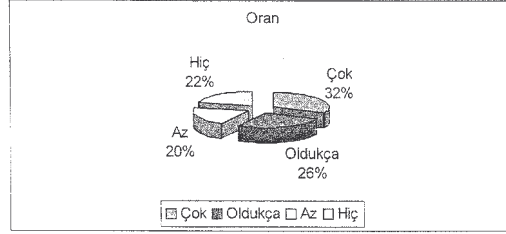

Grafik 14

2012 yılında araştırmaya katılan öğrencilere göre %66 Çok %24 Oldukça %6 Az %4 hiç cevaplarını vermişler. Araştırmaya göre %87 Çok ve Oldukça cevabı grafik tasarım uygulama derslerinden memnun olduklarını göstermiştir. Piyasaya yönelik çalışmalarında faydalı olduğunu belirtmişlerdir.

e-Öğrencilerin sanat derslerini yeterli olanaklarla işleyip işlemedikleri.

2001 yılı anket verileri

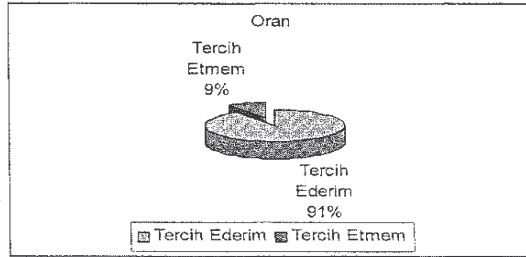

Grafik 15

2012 yılı araştırmaya katılan öğrencilere göre, Sanat derslerinde huzurlu, serbest bir çalışma ortamını %35 oranıyla Çok cevabını , %28 oranıyla Oldukça cevabını vermişlerdir. Az ve Hiç cevabını veren öğrencilerin oranı %37'dir. Okulun fiziki koşullarından kaynaklanan atölye ortamlarının darlığı her öğrenciye bir masa olmayışı, atölyelerde müzikli ders işleyememeleri, kütüphanelerinin yeterli olanaklara sahip olmaması, bilgisayar donanımının ve öğretmen yetersizliğinin yarattığı sıkıntılar öğrencilerin bu yönde cevap vermelerini doğurmuştur.

f- Öğrencilerin eğitimleri sürecinde başka bir okul tercih edip etmedikleri.

2001 yılı anket verileri

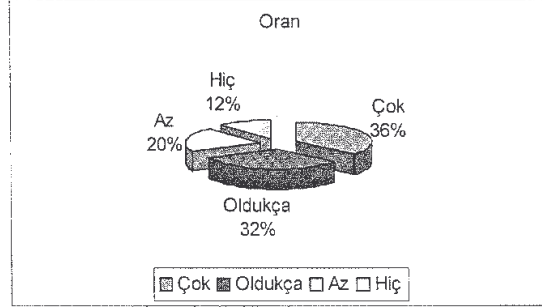

Grafik 16

2012 yılı araştırmaya katılan öğrencilere göre %91 Tercih ederim oranı grafik bölümlerinin öğrenciler tarafından bilinçli bir şekilde tercih edildiği söylenebilir.

g-Öğrencilerin Anadolu meslek liselerinde ne derece memnun oldukları.

2001 yılı anket verileri

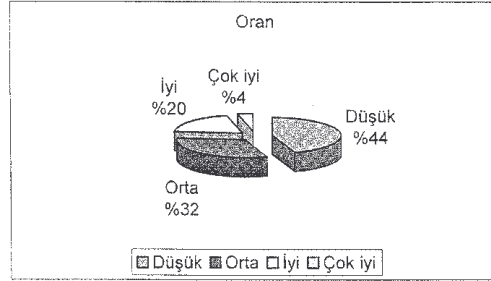

Grafik 17

2012 yılı araştırmaya katılan öğrencilere göre %70 Çok ve Oldukça oranı memnun kalan öğrenciler. %22 Oranıyla Az cevabını veren öğrenciler %8 oranıyla hiç memnun olmadıkları görülmüştür. Araştırmaya göre bu liselerin grafik bölümlerinde bilgisayar eğitiminin eksikliği gelişen ve değişen teknolojiye ayak uydurma, sektörde ihtiyaç duyulan yeniliklerin öğretmenler ve öğrenciler işbirliği ile okul idaresinin ve programların bu doğrultuda yönlendirilmesiyle olumlu yönde ivme kazanacağı görülmektedir.

h-Öğrencilerin aile gelir düzeyleri

2001 yılı anket verileri

Grafik 18

2012 yılı araştırma verilerine göre Öğrencilerin gelir düzeyleri, %50+%36=%86 oranıyla düşük ve orta düzey gelir grubuna dahil oldukları görülmüştür.

%10+%4=%14 iyi ve çok iyi gelir düzeyi oranının düşük ve orta gelir düzeyine göre grafiğin oldukça aşağısında kalmıştır.

Araştırmaya göre grafik tasarımı bölümlerine devam eden öğrencilerin gelir düzeylerinin düşük ailelerden geldiği görülmüştür. Yapılan diğer anket sonuçları da gözönüne alınırsa Meslek Liselerinin bu bölümlerini tercih eden öğrencilerin meslek sahibi olup ailelerine de destek çıkmak istedikleri

gözlenmiştir.

Sonuç

Öğrenciler Anadolu Meslek Lisesi grafik bölümünde aldıkları eğitim sürecinde grafik sanatını tanımış, yaratıcı, üretken, araştırma ruhu, disiplinli çalışma, teknolojinin sunduğu bilgisayarı tanıma, reklam sektöründe kullanma, düşünme alışkanlıklarını kazanmışlardır. Özgüvenleri artmış, anlayışlı ve sabırlı olmayı öğrenmişlerdir. Alanları ile ilgili bilgi, beceri ve işbirliği yapma yönleri geliştirilmiştir. .Ancak yeterli değildir . Günümüz grafik tasarımcısı teknik elaman olarak pek çok bilgisayar programına hakim olması gerekmekte ve donanımlarının eksiksiz olması koşulu aranmaktadır .

Anadolu Meslek Liseleri, grafik bölümüne devam eden öğrencilerin %90'ı sanat eğitiminin çevreye yansımaları çok ve oldukça gerekli görmüşlerdir. Çağdaş sanat eğitimi bir bütün olduğundan sanat eğitimcileri tarafından desteklenmektedir. Eğitimin bu noktada görev anlayışı ve sanat bilinci önemli sayılabilir. Tutarlı bir yaklaşım ve nitelikli sanat çalışmaları etkili oluşumları gerçekleştirir."Usta-sanatçı, usta-eğitici ve eğitim yöntemi her zaman gereklidir. Fakat atölye eğitiminin kaderi biraz da onu besleyen olumlu yan uygulama dallarının ve bilimsel demokratik, örgütlü yan kurumsal eğitimin varlığına bağlıdır."

Öğrencilerin sanat eğitiminin bir bütün olarak toplumun her kesimine verilmesinin gerekliliğini savunmaları bu konuda bilinçlenme aşamasında olduklarını göstermektedir.

Öğrenciler okullarında gördükleri eğitim tarzını %40 çok+ %50 oldukça =%90 cevaplarıyla yeterli bulmuşlardır. Ancak geriye kalan yüzde %10 ise özellikle grafik bölümlerinde bilgisayarlı eğitimin az ya da bazı okullarda olmayışından atölyelerin sınırlı oluşundan, özellikle sanat derslerinin dia, slayt gibi görsel araçlarla zenginleştirilmemesinden şikayetçi olmuşlardır. Özellikle idarecilerin alan derslerinden olmaları, öğrencilerin okullarından beklentileri arasında yer almıştır.

Öğrencileri, grafik tasarım uygulama derslerinde gördükleri eğitim, %90'ı yeterli demiştir. Ancak %10'lık oranın çağımızda teknolojik gelişimin doğurduğu bilgi bombardımanında geleneksel tasarım yöntemini bir yana bırakarak, değişiklikleri günü gününe izlemek bir yandan da ürettikleri bilgiyi kendilerinden talep edenlere (staj döneminde) hızla aktarmak isteğinden doğmuştur. Bir başka deyişle çağa ayak uydurmak ve gerisinde kalmamak, sektörü yakalamak, iletişimin hızlı ve sağlıklı işlemesi için yöntemin belirlenmesinde büyük önem taşımaktadır.

Öğrencilerin %78'i bu okullarda okumaktan memnun olduğunu söylemiştir. %32'lik kesim ise son sınıfta yapılan staj yerlerinin çok verimli olmadığından, daha fazla şey öğrenmek istediklerini, beklentilerinin altında olduğunu belirtmişlerdir. Ayrıca yönetici kadrolarının sanat eğitimcileri olmayışı,

okullardaki sanat eğitimcilerinin alanlarında aktif olmayışları, maddi problemler, süre yetersizliği ve katı disiplin kuralları yaratıcılık eğitimlerinin gelişmesindeki diğer olumsuzlukları oluşturmaktadır. Öğrencilerin, amaca uygun malzemeleri olan atölyelerde, belli bir disiplinin sağlandığı görülmüştür. Ancak özgür çalışma ortamlarında, araştıran, kendini yenileyen öğretmenler rehberliğinde çalışmalarının başarılarını artıracığı sonucu ortaya çıkmıştır. Ayrıca Türkiye de eğiticinin ,eğitimi kişisel yeteneklere ,usta çırak ilişkisine dayanan kitapsız bir eğitim sistemidir. Geleceğin tasarım eğitimcilerine, teknik elemanlarına , grafik tasarım eğitimi yöntemlerine ilişkin derslerin bilgisayar destekli yapılması etkili eğitimin gerekliliği olmuştur.

Ayrıca okulların problemleri ile ilgili öğrenci, veli ve okullarda görev yapan öğretmenlerle toplantılar yapılması, okulların tanıtımının daha iyi yapılarak amacının belirlenmesi, okullarda kendini yenileyen, araştıran çağdaş öğretmenler tarafından özgür çalışma ortamlarının sunulması ve özverili olmak, öğrencilerin diğer önerilerini oluşturmaktadır.

Araştırmanın sonucunda Anadolu Meslek Liselerinin grafik bölümü öğrencilerinin alanları ile ilgili üniversite bölümlerini %40 oranlarında kazandıkları, okulların işleyişinde görülen bir takım aksaklıklara rağmen verilen eğitimin sektöre yönelik mesleklerde iş buldukları ve çalıştıkları görülür. Ancak bu bütünlük bir son değildir. Yeni başlangıçlardır. Yeni araştırmalar, denemelerle seçilen yolda yürümeye devam etmek. Sanat ve grafik eğitiminde getirilecek yeni önerilerin, yeni girişimlerin eğitim sistemimizi zenginleştireceği göz ardı edilemeyecek bir gerçektir.

KAYNAKÇA

- BILDET, Joseph. (1966) Sosyal Oluşum ve Sanat (Çev. Mehmet Doğan), İzmir: -Kovan Kitabevi.
- BİNYAZAR, Adnan. (1974).“İnsanlığın Çabası” (Varlık Dergisi, 801: 4)
- CÜCELOĞLU, Doğan. (1992). İnsan ve Davranışı, İstanbul.
- ERİNÇ, Sıtkı M, j(1995). Kültür Sanat, Sanat Kültür, İstanbul.
- ERZEN, Jale Nejd. (1990). “Çağdaş Avrupa’da Sanat Eğitimi” Ortaöğretim Kurullarında Resim-İş Öğretimi ve Sorunları, Ankara: Şafak Matbaa.
- GENÇAYDIN, Zafer. (1987).“Resim-İş Eğitiminin Amaç ve İlkeleri” B. Özer (Ed.), Güzel Sanatlar Eğitimi, 43-55. (Açıköğretim Fakültesi Yayınlan No: 101).
- GENÇAYDIN, Zafer. (1990)“Sanat Eğitiminin Düşünsel Temelleri” Ortaöğretim Kurumlarında Resim-İş Öğretimi ve Sorunları, Ankara: Şafak Matbaacılık. 41- 55. (Türk Eğitim Demeği Bilim Dizisi No: 8).
- GENÇAYDIN, Zafer. (1993). Sanat Eğitimi. (Açıköğretim Fakültesi Yayın No: 276).
- GÖKAYDIN, Nevide. (1990). Eğitimde Tasarım ve Görsel Algı, Antcra.
- İPŞİROĞLU, Nazan. (1993). “Türk Eğitim Sisteminde Yaratıcılık” Yaratıcılık ve Eğitim, Ankara: Şafak Matbaacılık, 170-178. (Türk Eğitim Demeği Eğitim Dizisi Jblo: 17).
- KIRIŞ OĞLU (TEKİN), Olcay. (1991). Sanatta Eğitim, Ankara: Eğitim Kitabevi.
- MADEN, Sait (1990). “Simgeler”, İstanbul.
- RAZON, Norma. (1990). Yaratıcılığı Geliştirici Oyunla Eğitim. Yaratıcı Toplum Yolunda Çağdaş Eğitim, Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği Yayınları.
- READ, Herbert, (1981). Sanat ve Toplum. Çev: Selçuk Mülayim, Ankara: Ümran Yayınları.

- READ, Herbert. (1960). Sanatın Anlamı (Çev. Güner İnal - Nurşin Asgari), Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi.
- SAN, İnci. (1977). Sanatsal Yaratma ve Çocukta Yaratıcılık, Ankara: Birinci Baskı, Türkiye İşbankası Kültür Yayınları.
- SAN, İnci. (1983). Sanat Eğitimi Kuramları, Ankara: Tan Yayınları.
- SAN, İnci. (1985). Sanat ve Eğitim, Ankara: İkinci Baskı, Ankara Üniversitesi Yayınları.
- TANSUĞ, Sezer (1996). "Çağdaş Türk Sanatı", 4. Basım.
- YETKİN, Suut Kemal. (1962). Sanat Meseleleri, İstanbul.
- YETKİN, Suut Kemal. (1964). "Nerdeydik, Nerdeyiz?" Sanat ve Sanatçılar, Aralık: 4.
- YETKİN, Suut Kemal. (1968). "Güzel Sanatların Eğitimdeki Yeri" Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, I. 1-4: 125-129.